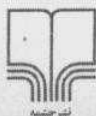

عباس کیارستمی

جانانان رزنام، مهنراز سعیدوفا

ترجمه ی یحیی نطنزی

www.ketab.ir

سرشناسه: روزنباوم، جاناتان، - ۱۹۴۳ م.
Rosenbaum, Jonathan
عنوان و نام پدیدآور: عباس کیارستمی / جاناتان / سیدوفا؛ ترجمه یحیی نطنزی
مشخصات نشر: تهران، نشر چشمه، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری: ۱۷۴ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۲۹-۸۵۲-۲
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: عنوان اصلی: Abbas Kiarostami
موضوع: کیارستمی، عباس، ۱۳۱۹-۱۳۹۵
موضوع: Kiarostami, Abbas
موضوع: سینما -- ایران -- تهیه‌کنندگان و کارگردانان
Motion picture producers and directors -- Iran
شناسه‌ی افزوده: سیدوفا، مهرناز، - ۱۳۲۹
شناسه‌ی افزوده: Saced - Vafa, Mehraz
شناسه‌ی افزوده: نطنزی، یحیی، - ۱۳۶۳، مترجم
رده‌بندی کنگره: ۹۱۳۹۶ / ۳ / ۹۶۹۸ / ۳ / ۹۶۹۸
رده‌بندی دیویی: ۷۹۱ / ۴۳۰۲۳۳۰۹۲
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۴۷۳۴۵۹۱

cheshmehpublication

telegram.me/cheshmehpublication

www.cheshmeh.ir

رده‌بندی نشر چشمه: هنر - سینما

عباس کیارستمی
جانانان زرنبام، مهرناز سعیدوفا
ترجمه یحیی نطنزی
ویراستار: محسن آرم

مدیر هنری: مجید عباسی

لیتوگرافی: باختر

چاپ: دالاهو

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۶، تهران

ناظر فنی چاپ: یوسف امیرکیان

چاپ و انتشار محفوظ و مخصوص نشر چشمه است.

هرگونه اقتباس و تفساد، بدون این اثر، مشروط به دریافت اجازه‌ی کتبی ناشر است.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱-۸۵۱-۰۲

دفتر رتزی و فروش نشر چشمه:

تهران، کارگر شمالی، تقاطع بزرگراه شهید خمام، کچه‌ی چهارم، پلاک ۲.

تلفن: ۰۲۱-۸۳۱۶۰۰۰

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی ۲۰۰۰ خ.

تهران، خیابان کریم‌خان زند، نبش میرزا یحیی، شماره‌ی ۱۰۷.

تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی گورث

تهران، بزرگراه ستاری شمال، نبش خیابان پیامبر مرکزی، مجتمع تجاری کو، شماره‌ی ۱۰۰، واحد ۴.

تلفن: ۴۴۹۷۱۹۸۸

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی آرن:

تهران، شهرک قدس (غرب)، بلوار فرزادای، نرسیده به بزرگراه نیاش، خیابان حافظی، نبش خیابان فدائیان، شماره‌ی ۱۰۰.

مجتمع تجاری آرن، طبقه‌ی ۲.

تلفن: ۷۵۹۳۵۴۵۵

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی بابل:

بابل، خیابان شریعتی، روبه‌روی شیرینی‌سرای بابل.

تلفن: (۰۱۱)۳۲۴۷۶۵۷۱

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی پریس:

تهران، پاسداران، نبش گلستان یکم، مجتمع پریس، طبقه‌ی ۲.

تلفن: ۹۱۰۰۱۲۵۸

فهرست

۹	پیش‌گفتار مترجم
۱۱	یادداشت مؤلفان برای ترجمه فارسی
۱۳	سپاس‌گزاری
۱۴	جانانان رزنیام
۵۰	مهرناز سعیدوفا
۷۶	مکالمه‌ای بین نویسندگان
۱۰۳	گفت‌وگو با عباس کیارستمی
۱۲۴	ضمیمه‌ی ۱: درباره‌ی شیرین
۱۳۱	ضمیمه‌ی ۲: در حاشیه‌ی کمی برابر اصل
۱۳۹	ضمیمه‌ی ۳: تأملاتی درباره‌ی مثل یک عاشق
۱۴۷	فیلم‌شناسی
۱۶۱	تصاویر

پیش‌گفتار مترجم

هیچ‌کس را نمی‌شود در یک کلمه خلاصه کرد. فرقی نمی‌کند هنرمندی جامع‌الاطراف باشد، کارمندی تک‌ساختی یا کودکی بی‌سروش. اما این قانون هم مثل هر قاعده‌ی دیگری در این دنیای آشفته استثنای دارد؛ به‌خصوص وقتی آن کسی را می‌بینیم که خودش را به مصداق تمام‌وکمال یک مفهوم تبدیل کرده باشد و ویژگی‌هایش در ذهن مردم معرّف باشد. به یک ترکیب خاص. در مورد عباس کیارستمی این ترکیب چیزی نیست جز «اصالت»؛ یک جور گنگ‌اندیشه و منش هنری و فردی که توانست از اوشمایل‌ی منحصر به فرد بسازد. کیارستمی به پشتوانه‌ی همین اصالت در گذر ایام و با وجود تجربه‌ی دوره‌های متفاوت سیاسی و اجتماعی همیشه به اصول خودش پای بند ماند. آرام‌آرام به آن‌ها قوام و کمال بخشید. از کنار نقدهای تندوتیز گذشت، مرعوب تحسین‌ها نشد و بر وجه به چه زمانه کار خودش را کرد. شاید به همین دلیل همیشه می‌توانست با ایده‌های غیرمنتظره مخاطبش را شگفت‌زده کند و فیلم‌هایی بسازد که حتا اگر محبوب نمی‌شدند، بحث‌برانگیز از کار درمی‌آمدند. و شاید با کمک همین اصالت می‌توانست بی‌توجه به واکنش‌های منفی احتمالی سراغ تصمیم‌هایی رادیکال برود و جسارت را به دست جلدایی ناپذیر کارنامه‌اش تبدیل کند؛ چه آن زمان که پشت دوربین قرار می‌گرفت و در قالب فیلم‌ساز هنرمند، چه وقتی که با شعرهای خود و دیگران دم‌خور می‌شد، چه هنگامی که از دریچه‌ی دوربین عکاس می‌بخش‌هایی دلخواه از جهان را به نمایش می‌گذاشت و چه حتا وقتی در قالب مصاحبه‌شونده با آن صدای آسین و از پشت عینک تیره‌اش تعاریف غیرمنتظره‌ای از سینما، عشق، زندگی و هنر می‌داد و از حیرت‌زده کردن مخاطبش لذت می‌برد.

نویسندگان و منتقدان زیادی تلاش کرده‌اند به واکاوی این بخش از شمایل کیارستمی بپردازند. اما کتاب جاناتان رزنبام و مهرناز سعیدوفا از این جهت دستاورد کامل و قابل‌اعتنایی است که علاوه بر مرور ویژگی‌های تحسین‌برانگیز کیارستمی، موقعیت او را به عنوان یک هنرمند بین‌المللی بررسی می‌کند و سراغ مسیری می‌رود که کیارستمی در آن از یک فیلم‌ساز حاشیه‌نشین و کارگردان فیلم‌های «کانونی» به جایگاهی رسید که بزرگان سینمای جهان تحسینش کردند و فیلم‌سازان زیادی تحت تأثیرش قرار گرفتند.

رُزْنِیام در مقام یکی از شاخص‌ترین و مشهورترین منتقدان سینمایی و سعیدوفا به عنوان کارشناس و مدرس سینما با خاستگاهی ایرانی تلاش کرده‌اند اصالتی را تحلیل کنند که توانست با تکیه بر ریشه‌های بومی به زبانی جهانی برای ارتباط با مخاطب برسد و تحسین و اعتبار زیادی را متوجه خود کند. آن‌ها مسیری را بررسی می‌کنند که در نتیجه‌اش فیلم‌سازی ایرانی با وجود همه‌ی حواشی سیاسی گریبانگیر این کشور توانست در کنار بزرگان سینمای جهان قرار بگیرد و سرسخت‌ترین منتقدان و سخت‌گیرترین داوران را خلع سلاح کند. ساختار جذاب و متفاوت کتاب هم دقیقاً در خدمت همین ایده است. در ابتدا رُزْنِیام و سعیدوفا مقاله‌های مفصل و مجزایی با تمرکز بر کارنامه‌ی کیارستمی نوشته‌اند و در ادامه با مکالمه‌ای دوقره دیدگاه‌های یکدیگر را بررسی و نقد کرده‌اند. بخش جذاب‌تر هم به مکالمه‌ی آن‌ها با کیارستمی اختصاص دارد که به جامع‌تر شدن مباحث کتاب کمک زیادی کرده است. به همین دلیل حاصل کارمان به یکی از مهم‌ترین کتاب‌های منتشرشده به زبان انگلیسی درباره‌ی کیارستمی تبدیل شده است (دیگر کتاب مهم، سینمای عباس کیارستمی نوشته‌ی آلبرتو آلتا، استاد سابق دانشگاه مادرید، است که از اسپانیایر به انگلیسی برگردانده شده است).

رُزْنِیام و سعیدوفا این کتاب، رازمانی منتشر کردند که کیارستمی تازه از ساخت ده‌فازغ شده بود، اما بعد از تماس و هماهنگی با آن‌ها سه ضمیمه‌ای که بعد از انتشار کتاب درباره‌ی فیلم‌های کپی برابر اصل، شیرین و مثل یک عاشق تند بین د ده‌اند هم برای چاپ در نسخه‌ی فارسی ترجمه شد. رُزْنِیام و سعیدوفا متن کوتاهی را هم به مناسبت انتشار نسخه‌ی فارسی در اختیار مترجم قرار دادند که در ابتدای کتاب قرار گرفته و مانند ساختار اصلی به صورت گفت‌وگو نوشته شده است تا بازتاب‌دهنده‌ی ایده‌ی مکالمه‌ی بین فرهنگی کتاب باشد. زمانه‌ی که این‌ها ترجمه‌ی کتاب مطرح شد عباس کیارستمی هنوز قربانی قصور پزشکی نشده بود و امید داشتیم تا بعد از انتشار آن در مراسمی با حضور خودش از نسخه‌ی فارسی رونمایی کنیم، اما سرنوشت جور دیگر رقم خورد و ما را گرفتار یک فقدان ناخوشایند کرد؛ فقدان‌ی که سینمای جهان را از حضور یکی از اصیل‌ترین و سرسخت‌ترین سینماگران تاریخ خود بی‌بهره کرد.

ترجمه و انتشار این کتاب بدون لطف جانانان رُزْنِیام و مهرناز سعیدوفا بی‌رسمی شد، همچنین کمک‌های بی‌دریغ احسان خوش‌بخت که بخشی از متن را قبل از چاپ بازبینی کرد و البته محسن آژرم که پیشنهاد ترجمه‌ی کتاب از سوی او داده شد و ایشار قنوتی که بدون دلگرمی هایش رسیدن به نتیجه‌ی فعلی ممکن نمی‌شد.